

Tartalom

I. Szemelvények az avantgárd irodalmából

Guillaume Apollinaire

Kikerics (Radnóti Miklós ford.) 14

Búcsú (Vas István ford.) 14

A Mirabeau-híd

(Vas István, Illyés Gyula

és Rónay György fordításában) 14

Égöv (Radnóti Miklós ford.) 17

Egy szép vörösesszőkéhez (Radnóti Miklós ford.) 21

A megsebzett galamb és a szökőkút

(Radnóti Miklós ford.) 23

F. T. Marinetti

A futurizmus megalapítása és kiáltványa

(Részlet. Szabó György ford.) 24

Óda a verseny-automobilhoz

(Kosztolányi Dezső ford.) 25

Pofon ütjük a közízlést (Radó György ford.) 26

Vlagyimir Majakovszkij

Az író-testvérek (Képes Géza ford.) 27

Parancs a művészek hadseregéhez

(Tamkó Sirató Károly ford.) 28

Paul Éluard

A föld oly kék... (Somlyó György ford.) 29

Tristan Tzara

Guillaume Apollinaire halála (Parancs János ford.) 30

André Breton

A szabad társulás (Weöres Sándor ford.) 30

T. S. Eliot

A háromkirályok utazása (Vas István ford.) 32

Kassák Lajos

Mesteremberek 33

A ló meghal a madarak kirepülnek 34

Cím nélküli versek

71 45

II. Szemelvények
a 20. század
világirodalmából

Gottfried Benn	
Férj és feleség átmegey a rákbarakon (Szabó Lőrinc ford.)	48
Statikus versek (Nemes Nagy Ágnes ford.)	48
T. S. Eliot	
J. Alfred Prufrock szerelmes éneke (Kálnoky László ford.)	49
Gusz, a színházi macska (Weöres Sándor ford.)	53
Paul Éluard	
Szabadság (Somlyó György ford.)	54
Federico García Lorca	
Gitár (Vas István ford.)	55
Alvajáró románc (Nagy László ford.)	56
Thomas Mann	
Mario és a varázsló (Sárközi György ford.)	57
Franz Kafka	
Az átváltozás (Boldizsár Iván ford.)	83
A törvény előtt (Boldizsár Iván ford.)	110
Add föl! (Tandori Dezső ford.)	111
Ernest Hemingway	
Indián tábor (Szász Imre ford.)	112
George Orwell	
Állatfarm (Részletek. Szíjgyártó László ford.)	114
Gabriel García Márquez	
Száz év magány (Részlet. Székács Vera ford.)	117

III. A 20. század
első felének
magyar irodalmából

Szabó Dezső	
A romantikus Ady. II.	122
Nagy Lajos	
Lecke	125
Áprily Lajos	
Március	128
Tetőn	129
Tavas a házsongárdi temetőben	129
Nyíró József	
Baj-posta	130
Erdélyi József	
Farkasverem	132
Sinka István	
Anyám balladát táncol	133
Tamási Áron	
Ördögváltozás Csíkban	134
Gelléri Andor Endre	
A szállítóknál	140

Dsida Jenő	
Miért borultak le az angyalok Viola előtt (Részlet)	144
Nagycsütörtök	146
A sötétség verse	146
Tavalyi szerelem	147
Szabó Lőrinc	
Kalibán	147
Az Egy álmai	148
Semmiért Egészen	149
Lóci elalszik	149
Különbéke	150
Dsuang Dszi álma	151
Ima a gyermekekért	151
Tücsökzene (Részletek)	
1. A nyugodt csoda	152
2. Síppal, hegedűvel	152
73. Tutajon	153
111. Mihály bácsi	153
171. Katóék háza	154
243. Babits	154
276. Idő	155
317. A neved	155
A földvári mólón	156
A huszonhatodik év (Részletek)	
9. Mindenütt ott vagy	156
10. Mert sehol se vagy	157
12. Új hazád	157
73. Nemcsak terólad	158
98. Valami örök	158
104. Omló szirtről	158
Mozart hallgatása közben	159
Márai Sándor	
Napló 1943–1944 (Részletek)	160
Halotti beszéd	166
Németh László	
A minőség forradalma	168
Most, punte, silta (Részletek)	170
Illyés Gyula	
Testvérek	173
Haza, a magasban	174
Egy mondat a zsarnokságról	175
Bartók	178
Koszorú	180
Búcsú L. Z.-tól	182
Puszták népe (Részlet)	182
Válasz Herdernek és Adynak	188

József Attila

Nem én kiáltok	197
Szép, nyári este van	198
Tiszta szívvel	199
Ringató	199
Klárások	199
Medáliák	200
Holt vidék	202
Külvárosi éj	202
Téli éjszaka	205
Reménytelenül	207
A város peremén	208
Elégia	209
Óda	211
Alkalmi vers a szocializmus állásáról	214
Eszmélet	216
Levegőt!	219
Kései sirató	221
Gyermekké tettél	222
A Dunánál	223
Judit	224
Nagyon fáj	225
Thomas Mann üdvözlése	226
Flóra	227
Flórának	229
Március	230
Ars poetica	231
Bukj föl az árból	231
Hazám	232
Tudod, hogy nincs bocsánat...	234
Karóval jöttél...	234
Talán eltünök hirtelen...	235
Ime, hát megeltem hazámat...	235
Kosztolányi Dezső	236
Szerkesztői üzenet	238
Curriculum vitae	240

Radnóti Miklós

Pirul a naptól már az őszi bogyó	242
Mint a bika	243
Kortárs útlevelére	244
Járkálj csak, halálraitétl!	245
Első ecloga	245
Negyedik ecloga	247
Tétova óda	248
Nem tudhatom	249
Töredék	250
Hetedik ecloga	251

À la recherche...	252
Erőltetett menet	253
Razglednicák	253

IV. A 20. század
második felének
magyar irodalmából

Déry Tibor	
Szerelem	256
Vas István	
Az új Tamás	263
Rapszódia egy őszi kertben	265
Cambridge-i elégia	266
Örkény István	
A Sátán Füreden	269
Egyperces novellák (Válogatás)	
Használati utasítás	271
Arról, hogy mi a groteszk	271
Legmerészebb álmaink is megvalósíthatók!	272
In memoriam dr. K. H. G.	273
Mindig van remény	273
Apróhirdetés	274
Az autóvezető	274
Mi mindent kell tudni	275
Nászutasok a légyapáíron	275
Tanuljunk idegen nyelveket!	276
Budapest	278
Az élet értelme	278
Kálnoky László	
Egy vezér, két mellszobor	279
Jékely Zoltán	
A marosszentimrei templomban	281
Weöres Sándor	
Valse triste	282
A paprikajancsi szerenádja	282
Anyámnak	283
Fű, fa, füst	284
Az éjszaka csodái	285
Rongyszőnyeg (Részletek)	
99. Őszi éjjel...	288
160. Kakas kukorít...	288
Ars poetica	289
Proteus	289
Dob és tánc	290
A belső végtelenből	291
Merülő Saturnus	292
József Attila utolsó fényképére	292

Psyché (Részletek)	
Eggy lovász fihoz	293
Psyche confessioja	293
Mándy Iván	
Kulikabát	294
Mészöly Miklós	
Jelentés öt egérről	297
Pilinszky János	
Halak a hálóban	301
Trapéz és korlát	302
Miféle földalatti harc	302
Harbach 1944	303
Francia fogoly	304
Apokrif	304
Négysoros	307
Ravensbrücki passió	307
Harmadnapon	307
Jelenések VIII. 7.	307
Amiként kezdtem	308
József Attila	308
Újra József Attila	308
Nemes Nagy Ágnes	
Fák	308
Lázár	309
Vihar	309
Között	310
Ekhnáton jegyzeteiből	310
A Nyugatról	311
Kormos István	
Szegény Yorick	313
Nagy László	
Csodafiu-szarvas	314
Ki viszi át a Szerelmet	315
Himnusz minden időben	315
József Attila!	316
Menyegző	317
Tűz	323
Ha döng a föld	323
Versben bujdosó	324
Az Országház kapujában, 1946	325
Verseim verse	325
Sütő András	
Csillag a máglyán (Részlet)	326
Sánta Ferenc	
Sokan voltunk	329
Juhász Ferenc	
A csönd virága	334

Ady Endre utolsó fényképe	334
Babonák napja, csütörtök: amikor a legnehezebb	335
Himnusz-töredék	339
Kányádi Sándor	
Krónikás ének	340
Kuplé a vörös villamosról	340
Kertész Imre	
Sorstalanság (Részlet)	341
Csoóri Sándor	
Anyám fekete rózsza	345
Idegszálaival a szél	345
Furulya-csonk a szánkon	346
Szántottam gyöpöt... (Részletek)	347
Lázár Ervin	
Az asszony	352
Orbán Ottó	
A XX. század költői	354
A magyar népdalhoz	355
Viszonyunk a poszt-premodernhez	355
Szilágyi Domokos	
Kérvény	357
Lilla Vitézre emlékezik	358
Napraforgók	358
Circumdederunt	359
Tandori Dezső	
Hommage	359
Macabre a mesterekért	360
A damaszkuszi út	360
A betlehemi istállóból egy kis jószág kinéz	360
Táj két figurával	361
A régi új	361
Szilágyi István	
Kő hull apadó kútba (Részlet)	362
Ágh István	
Balassi	365
Utassy József	
Magyarország!	365
Nagy Gáspár	
A Fiú naplójából...	367